

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทไทย

168140

ชื่อผู้เขียน : พระจิตะวงษ์ ลาเสน

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษา เรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทไทย” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทไทยในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทไทย 3) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชนบทไทย

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเพื่อในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 330 คน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า F-test (One-way ANOVA Analysis of Variance) t-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 60-65 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส มีอาชีพในด้านเกษตรกรรม มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน อาศัยอยู่ในครอบครัวขยาย

2. ความคิดเห็นต่อปัจจัยแวดล้อมของผู้สูงอายุในชนบทไทย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวของผู้สูงอายุอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ ความยากจนในครอบครัวผู้สูงอายุ การรับรู้ข่าวสารด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ตามลำดับปานกลาง ส่วนการภาระหนี้สินในครอบครัวอยู่ในระดับน้อย

3. ระดับคุณภาพชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสุขภาพกาย อยู่ในระดับปานกลาง และสุขภาพจิต อยู่ในระดับปานกลาง

168140

4. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายสุขภาพจิต ได้แก่ ด้านเพศ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้ในครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ด้านความยากจนในครอบครัว และด้านการรับรู้ข่าวสาร ส่วนปัจจัยที่ไม่ผลต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ ด้านอายุ ด้านสถานภาพสมรส ด้านอาชีพ และด้านภาระหนี้สินในครอบครัว

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. ควรจัดโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีค่านิยมและโอกาสในการการรับรู้ข่าวสารด้านสุขภาพอนามัยจากสื่อต่าง ๆ และบุคลากรทางสาธารณสุข
2. ควรมีโครงการสนับสนุนและส่งเสริมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในชนบทให้ถูกสุขลักษณะและการแก้ปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกที่อยู่อาศัย
3. ควรมีโครงการส่งเสริมอาชีพหลักในครอบครัวของผู้สูงอายุ เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้มีโอกาสประกอบอาชีพหลักที่ผู้สูงอายุเคยประกอบมาก่อนเข้าวันสูงอายุ ผู้สูงอายุจะได้มีบทบาทในการร่วมกิจกรรมด้านอาชีพนั้นด้วย และยังทำให้ครอบครัวของผู้สูงอายุ ได้มีโอกาสพบปะ มีสัมพันธภาพอันดีในครอบครัว
4. ควรมีโครงการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจที่เป็นรายได้เสริมจากอาชีพหลัก เพื่อแก้ปัญหาความยากจนและหนี้สินในครอบครัวของผู้สูงอายุในชนบทไทย
5. ควรมีโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุเพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพกาย
6. ควรมีโครงการอบรมด้านหลักจิตวิทยา โดยใช้คำสอนของศาสนาเป็นเครื่องมือในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจของผู้สูงอายุ

ABSTRACT

168140

Title of Research Paper : The Living Standard of the Aged in the Rural Area of Thailand

Author : Phra Thitawong Lasen

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The objectives of the study entitled “the Living Standard of the Aged in the Rural Area of Thailand” consisted of 1) to study the living standard of the aged in the rural area of Thailand with special reference to Kangkraw district under Chaiyaphum province ; 2) to study factors having influenced the living standard of the aged in the rural area of Thailand.

The sample of the study was the aged in the rural area of Kangkraw district under Chaiyaphum province with 330 in number, using the following kinds of a statistical analysis: (1) Descriptive statistics to find out the percentage to present the general information of the respondents, Mean and Standard deviation to present the level of the living standard of the aged; (2) Inferential Statistics to calculate F-test(One-way ANOVA Analysis of Variance), and t-test (Independent Sample t-test).

From the study it was revealed as follows:

1. Of general information, the majority of the respondents was male with 60-65 years of age; lower primary education; agriculture; lower income with only 3,000 Baht a month; and living in the large families.

2. Their opinion toward factors having influenced physically and mentally living standard was found that it was not significant, and while considering each aspect, it was found that the family’s relationship of the aged was mostly significant, others like the environment, poverty, and the knowledge of health information were significantly fair, yet the debt in their family was low.

3. Regarding the physically and mentally living standard of the aged in the area of

3. Regarding the physically and mentally living standard of the aged in the area of Kangkraw district under Chaiyaphum province it was found that it was good, and while considering in each aspect it was found that both the physical and mental aspects were relevantly good.

4. The test of hypotheses it was found that factors having influenced the physical and mental health: sex, education, income, family's characteristics, environments, accommodations, family's relationship, poverty and the knowledge of information, and factors not having influenced the living standard: age, marital status, occupation and debt.

From the study it was suggested as follows:

1. There should be the training programs to promote the aged's value and opportunity of the health information from media and health personnel.

2. There should be the programs to promote the aged's healthily ecologically accommodations.

3. There should be the programs to promote the aged's occupation to hand over them the opportunity to participate in the useful activities of good relationship in their family.

4. There should the programs to promote their income relating to their occupation to get rid of their poverty and debt.

There should be the programs to get rid of their health problems.

5. There should be the psychological programs relating to the religious teachings to develop their daily life and strong mentality.